

ELŐTERJESZTÉS

Komló Város Önkormányzata Képviselő-testület

2010. május 6-án

tartandó ülésére

Az előterjesztés tárgya: Szobor áthelyezése – Farkas János: Vájár szobra

Iktatószám: 7360-5/2010.

Melléklet: 1 db

A napirend előterjesztője: Jégl Zoltán alpolgármester

Az előterjesztést készítette: dr. Varga Ibolya hatósági irodavezető

Az előterjesztést véleményező bizottságok a hatáskör megjelölésével:

Bizottság	Hatáskör
Városüzemeltetési Bizottság	SZMSZ 27. § (2) bekezdés

Meghívott:

Pozsár Sándor, a Jánosi Engel Adolf Komlói Bányászati Gyűjtemény
Közhasznú Alapítvány kuratóriumi elnöke

A határozatot kapják:

1. Jánosi Engel Adolf Komlói Bányászati Gyűjtemény Közhasznú Alapítvány – Helyben
2. Magyar Bányászati és Földtani Hivatal 1145 Budapest, Columbus u. 17-23.

Tisztelt Képviselő-testület!

A volt kossuthi fürdőépület előtt áll a *Farkas János által készített Vájár szobor*. Korábban a 186/2008. (XII.11.) számú határozattal a képviselő-testület hozzájárult ahhoz, hogy a szobor áthelyezésre kerüljön az akkor tervbe vett bányászati emlékhely kialakítása keretén belül. Az emlékhely végül is nem valósult meg, a szobor áthelyezésére kapott vissza nem térítendő támogatások elköltésének határideje 2010. május 30.. A rendelkezésre álló összeg 850.000 forint.

A Jánosi Engel Adolf Komlói Bányászati Gyűjtemény Közhasznú Alapítvány kuratóriumi ülése is tárgyalta és támogatta az áthelyezést.

Az idők folyamán több elképzelés is megfogalmazódott, mint a szobor leendő helyszíne, de több alapvető szempont egyeztetésére volt szükség és így néhány elképzeléstől el kellett tekinteni.

Egyik ilyen javaslat volt a Kossuth L. utca – Pécsi út kereszteződésében lévő delta – ez megfelelt ugyan azon elvárásoknak, hogy a szobor központi helyre kerüljön, de a hely maga nem városi tulajdon. A tulajdonos a Magyar Közút Nonprofit Zrt. közlekedés-biztonsági szempontok miatt ehhez nem járult hozzá.

Az ezen kívül szóba jött lehetséges helyszíneket szakmai zsűrivel véleményeztettük, tekintettel arra is, hogy a hatályos jogi szabályozás művészeti alkotások közterületen való elhelyezése előtt ezt kötelezővé teszi. A Képző- és Iparművészeti Lektorátus szakvéleményét mellékeljük.

Amennyiben a Kossuth L. utca – Berek utca kereszteződése melletti terület kerül eldöntésre, akkor arról is dönteni kell, hogy az ott lévő műalkotást, *Kutas László: Birkózók* szobrát el kell onnan hozni. A művész ehhez hozzájárult, valamint ahhoz is, hogy a Sportközpont főbejárata mellé kerüljön az alkotása.

A második, szintén minden szempontnak megfelelő helyszín a *Vájár szobor* elhelyezésére, a Városház tér 19-20. szám előtti füves-fás rész. Ez esetben természetesen nincs szükség a *Birkózók szobor* áthelyezésére.

A *Vájár szobor* jelenlegi tulajdonosa, a Komló Center Ingatlanhasznosító Kft. ingyenesen átengedte azt az önkormányzatnak.

Kérjük, hogy a többi szempontnak is megfelelő két lehetséges helyszín között döntsön a képviselő-testület.

Határozati javaslat:

A képviselő-testület - az alpolgármester előterjesztésében, a Városüzemeltetési Bizottság véleményének figyelembevételével – megtárgyalta a *Vájár* szobor áthelyezése című előterjesztést és az alábbi határozatot hozza:

1. A képviselő-testület egyetért azzal, hogy *Farkas János Vájár* szobra a volt kossuthi fürdőépület mellől áthelyezésre kerüljön. Az új helyszín:
  - a) a Kossuth L. utca – Berek utca kereszteződése melletti 2436 hrsz-ú terület.
  - b) a Városház tér 19-20. sz. házak melletti 3600 hrsz-ú terület.
2. A képviselő-testület hozzájárul ahhoz, – az 1/A. pont esetében – hogy *Kutas László Birkózók* szobra a Sportközpont elé, az 538/2 hrsz-ú területre kerüljön.
3. A képviselő-testület a szükséges eljárások lebonyolítására felhatalmazza Jégl Zoltán alpolgármestert.
4. A képviselő-testület a Magyar Bányászati és Földtani Hivatal 600.000 Ft-os vissza nem térítendő támogatása és a Jánosi Engel Adolf Komlói Bányászati Gyűjtemény Közhasznú Alapítvány 250.000 Ft összegű támogatása – összesen 850.000 Ft felhasználását rendeli el az 1-2. pont megvalósításához.

Felelős: Jégl Zoltán alpolgármester

Határidő: 2010. május 30.

Komló, 2010. április 27.

**Jégl Zoltán
alpolgármester**

MAGYAR
MŰVELŐDÉSI
INTÉZET ÉS
KÉPZŐMŰVÉSZETI
LEKTORÁTUS

MÍKL

KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZETI LEKTORÁTUS

1014 Budapest, Úri u. 54-56. Postacím: 1250 Budapest 1. Pf. 17.
lektoratus@lektoratus.hu Fax: +36 1 3561764 Tel: +36 1 3567444/189

Komló Városi Testületi Hivatal Határozati Hivatal	
Ért. dátum 2010 APR 23	sz. 20. 335
Ikt. dátum 2010 APR 26	sz. 4360-4
Mell.	Uta: Hszle

Előadó: dr. Matits Ferenc
Ügyiratszám: Hszle/19/2010.

Nagy László

Az 1991. évi XX. törvény 109. § (1., 2.) bekezdése alapján készült

SZAKVÉLEMÉNY

Komló Város Önkormányzata a Képző- és Iparművészeti Lektorátus szakvéleményét kérte a

Farkas János (1920-1994)

által készített *Vájár* emlékmű áthelyezésének ügyében.

Az 1954-ben felállított, vasbeton *Vájár* emlékműve azért kerül áthelyezésre, mert Komló Város Önkormányzata értékesítette azt az ingatlanrészt, amelyen az emlékmű áll.

Komló Város Önkormányzatának képviselői számára 2009-ben a Képzőművészeti Lektorátus a Hszle/5/2009. számú szakvéleményében javaslatot tett a Vájár emlékműnek a tervezett bányászati kiállítóhely előtti területen való felállítására. A megrendelő közlése szerint azon a helyszínen nem tud megvalósulni a bányászati gyűjteményt bemutató kiállítás, emiatt nem kerül oda a Vájár szobor.

A megrendelő a szobor elhelyezésére az alábbi új helyszínek megtekintését kérte:

1. helyszín: Városház tér, *Búza Barna: Zenélők* szobrával szemben.
2. helyszín: Városház tér és a Kossuth Lajos utca találkozási pontja, a *Kossuth Lajos utca* 20-22. számú ház előtt.
3. helyszín: *Kutas László: Birkózók* szobra helyére, a Kossuth Lajos utca és Berek utca találkozásánál. Kutas László szobrát a Sportközpont főbejárata környezetébe tervezik áthelyezni – a művész kérése szerint – lehetőleg a főbejáratától jobbra lévő padokkal ellátott műköbortású részre.
4. helyszín: A Bányász park területén három variáns
– a park alsó nyugati részén lévő kilátóplató;
– a park felső rondellája a nyugati részen;
– a park alsó keleti részen lévő terület.
5. helyszín: A Közösségek Háza és a volt Carbon Vállalat között, a 48-as téren.

A Képző- és Iparművészeti Lektorátus – a szakértői vélemény alapján – a felmerült áthelyezési igényekkel kapcsolatban, a helyszíneket és a műveket megtekintve, a következő szakvéleményt adja:

A Vájár emlékmű elhelyezésére a *Kossuth Lajos utcának a Városház tér közelében bemutatott két helyszínét* javasoljuk.

A legalkalmasabbnak a Berek utca és Kossuth Lajos utca találkozásánál lévő helyszín mutatkozik, ahol a szobor *Kutas László Birkózók c. szobrának helyére kerülhet.*

A másik alkalmas helyszín a *Kossuth Lajos utca 20-22. számú lakóépület, illetve az áruház által határolt tér, ahol azonban a növényi környezet – bokrok, két darab fenyőfa – dominál.*

Mindkét esetben a szobor főnézete párhuzamos az útra, a Vájár bányászlámpát tartó bal keze a városközpont felé mutat. A posztamens kialakítása (méretének csökkentése) a statikai feltételekhez és városlátképi igényekhez igazodjon.

Nem javasolt a Városház tér közepén új szobor felállítása.

Szintén *nem javasolt* – és technikailag nehezen kivitelezhető – az ifj. Szabó István szobrászművész monumentális emlékműve által uralt Bányász park területén a Vájár emlékmű elhelyezése.

A 48-as téren hamarosan felállításra kerül *Ligeti Erika: Hárpálcika* szobra, ott áll a *Kenyérszegő* szobor, a *Székelypark* és *Szentirmai Zoltán: Petőfi Sándor emlékműve*, így egy eltérő stílusú és dimenziójú emlékmű odahelyezése indokolatlan, zavaró.

Kutas László Birkózók szobrának a Városi Sportközponthoz való áthelyezéséhez az alkotóművész írásbeli hozzájárulását adta.

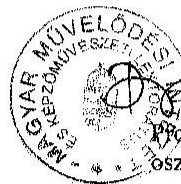
Az áthelyezés előtt a szobor felújításához javasoljuk a művész felkérését!

Bemutatandó: Az áthelyezett Vájár emlékmű, illetve a Birkózók szobor.

Szakértők voltak: Kutas László szobrászművész, dr. Eisler János művészettörténész, a Lektorátus részéről dr. Matits Ferenc művészeti főtanácsadó.

A Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus a bírálatért a mellékelt számla szerint bírálati díjat számít fel.

Budapest, 2010. április 22.

Pókai Gábor
osztályvezető

Kapják:

- Komló Város Polgármesteri Hivatal
- Jégl Zoltán alpolgármester
- Dr. Varga Ibolya Hatósági Irodavezető
- Művészetek Háza, Pécs
- Molnár G. Judit címzetes igazgató
- Kutas László
- Irattár

7300 Komló, Pf.: 87.

fax: 72/584-008

emgcje@citromail.hu

2081 Piliscsaba, Kossuth u. 41.